

چکیده

استفاده نامطلوب از منابع در دسترس، کمبود منابع و هزینه‌های روزافزون در بخش بهداشت و درمان ضرورت انجام مطالعاتی در زمینه بررسی نحوه عملکرد و بهره‌وری سازمانهای بهداشتی و درمانی را گوشزد می‌نماید. در این میان بیمارستانها با توجه به آنکه سهم عمده‌ای از منابع بخش بهداشت و درمانی را به خود اختصاص می‌دهند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند.

(در پژوهش حاضر با توجه به مطالب فوق‌الذکر، به منظور مقایسه هزینه - کارایی بیمارستانهای عمومی - آموزشی شیراز، سه بیمارستان عمومی این شهر طی ۶ ماهه دوم سال ۱۳۷۲ تحت بررسی قرار گرفتند. به منظور هر چه بیشتر قابل مقایسه نمودن این بیمارستانها با یکدیگر با توجه به خدمات متفاوتی که ارائه می‌کنند، ۴ بخش مشترک داخلی، جراحی عمومی، اطفال و زنان و زایمان این سه بیمارستان مورد مطالعه قرار گرفتند.)

(نتایج حاصله از این پژوهش در سه بخش کلی تحت عناوین زیر خلاصه می‌گردند:

الف) مقایسه کلی سه بیمارستان با یکدیگر.

ب) مقایسه بخشهای مختلف در هر یک از بیمارستانها.

ج) مقایسه بخشهای مشخص در بیمارستانهای تحت بررسی با یکدیگر.)

جمع‌بندی نتایج حاصله از بخش الف بیانگر آن است که هر چند بیمارستان شهید بهشتی از هزینه مصرفی به ازاء بیمار بالاتری برخوردار بوده است لیکن در مجموع در زمینه متوسط اقامت بیمار و نسبت پذیرش به تخت از وضعیت بهتری نسبت به دو بیمارستان دیگر برخوردار بوده است و این در حالی است که بیمارستان نمازی با صرف هزینه تقریباً مشابه از کارایی کمتری برخوردار بوده است.

داده‌های قسمت ب نشان می‌دهند که در بیمارستان شهید بهشتی بخش اطفال از کارآیی

کمتری نسبت به سه بخش دیگر برخوردار بوده است.

بخش داخلی و اطفال بیمارستان فقیهی به مراتب بیش از بخش جراحی و زنان آن هزینه

مصرفی به همراه داشته‌اند، و علیرغم تشابه صرف هزینه بین دو بخش اطفال و داخلی، مشاهده

می‌شود که بخش اطفال کارآیی کمتری داشته است.

نکته قابل ذکر در مورد این بیمارستان آن است که افزایش اشغال تخت در آن با افزایش

متوسط اقامت بیمار همراه بوده است.

در بیمارستان نمازی بخش اطفال از کارآیی بهتری برخوردار بوده حال آنکه بخش داخلی

علیرغم صرف هزینه بالاتر کارآیی کمتری را نشان می‌دهد. پائین بودن درصد اشغال تخت در اکثر

بخشهای این بیمارستان از مشخصات اصلی این بیمارستان است.

سومین قسمت که نتایج حاصله بخشهای مختلف سه بیمارستان را با یکدیگر مقایسه

می‌کند بیانگر آن است که:

بخش اطفال نمازی نسبت به بخش اطفال دو بیمارستان دیگر از کارآیی بیشتری برخوردار

بوده است.

بخش داخلی بیمارستان نمازی علیرغم صرف هزینه بیشتر از کارآیی کمتری برخوردار

بوده لکن قابل ذکر است که ملاکهای کارآیی و هزینه در این بخش در هر سه بیمارستان از یک الگو

پیروی نکرده و دارای پراکندگی زیادی می‌باشد که اظهار نظر دقیق در مورد کارایی این بخش‌ها را

میسر نمی‌سازد.

در بخش جراحی بین سه بیمارستان کمترین اختلاف در رقم هزینه و شاخصهای کارآیی

مشاهده گردید.

و بالاخره آنکه بخش زنان بیمارستان فقیهی با صرف هزینه کمتر و شاخصهای کارآیی

مناسبتر، از کارآیی بیشتری نسبت به بخش زنان دو بیمارستان دیگر برخوردار بوده است.